

## خطبه استیفا

<sup>1</sup> آنگاه رئیس کهنه گفت: آیا این امور چنین است؟<sup>2</sup> او گفت: ای برادران و پدران، گوش دهید. خدای ذوالجلال بر پدر ما ابراهیم ظاهر شد وقتی که در جزیره بود قبل از توقفش در حرّان.<sup>3</sup> و بدو گفت: از وطن خود و خویشانت بیرون شده، به زمینی که تو را نشان دهم برو.<sup>4</sup> پس از دیار کلدانیان روانه شده، در حرّان درنگ نمود؛ و بعد از وفات پدرش، او را کوچ داد به سوی این زمین که شما الآن در آن ساکن می‌باشید.<sup>5</sup> و او را در این زمین میراثی، حتی بقدر جای پای خود نداد، لیکن وعده داد که آن را به وی و بعد از او به ذرّتش به ملکیت دهد، هنگامی که هنوز اولادی نداشت.<sup>6</sup> و خدا گفت که: ذرّیت تو در ملک بیگانه، غریب خواهند بود و مدّت چهارصد سال ایشان را به بندگی کشیده، معذب خواهند داشت.<sup>7</sup> و خدا گفت: من بر آن طایفهای که ایشان را مملوک سازند دآوری خواهم نمود و بعد از آن بیرون آمده، در این مکان مرا عبادت خواهند نمود.<sup>8</sup> و عهد ختنه را به وی داد که بنابراین چون اسحاق را آورد، در روز هشتم او را مختون ساخت و اسحاق یعقوب را و یعقوب دوازده پطریارخ را.<sup>9</sup> و پطریارخان به یوسف حسد برده، او را به مصر فروختند. اما خدا با وی می‌بود<sup>10</sup> و او را از تمامی زحمت او رستگار نموده، در حضور فرعون، پادشاه مصر توفیق و حکمت عطا فرمود تا او را بر مصر و تمام خاندان خود فرمانفرما قرار داد.

<sup>11</sup> پس قحطی و ضیق شدید بر همه ولایت مصر و کنعان رخ نمود، به حدّی که اجداد ما قوّتی نیافتند.<sup>12</sup> اما چون یعقوب شنید که در مصر غله یافت می‌شود، بار اوّل اجداد ما را فرستاد.<sup>13</sup> و در کثرت دوم یوسف خود را به برادران خود شناسانید و قبیله یوسف به نظر فرعون رسیدند.<sup>14</sup> پس یوسف فرستاده، پدر خود یعقوب و سایر عیالش را که هفتاد و پنج نفر بودند، تلبد.<sup>15</sup> پس یعقوب به مصر فرود آمده، او و اجداد ما وفات یافتند.<sup>16</sup> و ایشان را به شکیم برده، در مقبرهای که ابراهیم از بنیحمور، پدر شکیم به مبلغی خریده بود، دفن کردند.<sup>17</sup> و چون هنگام وعده‌ای که خدا با ابراهیم قسم خورده بود نزدیک شد، قوم در مصر نموّ کرده، کثیر می‌گشتند.<sup>18</sup> تا وقتی که پادشاه دیگر که یوسف را

## خطاب استغافوس

<sup>1</sup> فَسَالَ رَئِيسُ الْكَهَنَةِ: أُنْزِيَ هَذِهِ الْأُمُورُ هَكَذَا هِيَ؟ فَقَالَ: أَيُّهَا الرِّجَالُ الْإِخْوَةُ وَالْآبَاءُ، اسْمَعُوا. طَهَرَ إِلَهُ الْمَجْدِ لَأَبِينَا إِبْرَاهِيمَ وَهُوَ فِي مَا بَيْنَ النَّهْرَيْنِ، قَبْلَمَا سَكَنَ فِي خَارَانَ، وَقَالَ لَهُ: اخْرُجْ مِنْ أَرْضِكَ وَمِنْ عَشِيرَتِكَ وَهَلِّمْ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي أَرِيكَ.<sup>4</sup> فَخَرَجَ حَبِيزٌ مِنْ أَرْضِ الْكَلْدَانِيِّينَ وَسَكَنَ فِي خَارَانَ، وَمِنْ هُنَاكَ تَقَلُّهُ بَعْدَ مَا مَاتَ أَبُوهُ إِلَى هَذِهِ الْأَرْضِ الَّتِي أَنْتُمْ الْآنَ سَاكِنُونَ فِيهَا.<sup>5</sup> وَلَمْ يُعْطِهِ فِيهَا مِيرَاثًا وَلَا وَطْأَةً قَدَمٍ وَلَكِنْ وَعَدَ أَنْ يُعْطِيَهَا مُلْكًا لَهُ وَلِتَسْلِيَ مِنْ بَعْدِهِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ بَعْدَ وَلَدٍ. وَتَكَلَّمَ اللَّهُ هَكَذَا: "أَنْ يَكُونَ تَسْلُهُ مُتَعَرِّبًا فِي أَرْضِ غَرِيبَةٍ فَيَسْتَعْبِدُوهُ وَيُسَبِّحُوا إِلَيْهِ أَرْبَعَ مِائَةِ سَنَةٍ. وَالْأَمَّةُ الَّتِي يُسْتَعْبِدُونَ لَهَا سَادِيئُهَا أَنَا، يَقُولُ اللَّهُ، وَبَعْدَ ذَلِكَ يَخْرُجُونَ وَيَعْبُدُونِي فِي هَذَا الْمَكَانِ".<sup>8</sup> وَأَعْطَاهُ عَهْدَ الْجَنَانِ وَهَكَذَا وَلَدَ إِسْحَاقَ وَخَتَنَهُ فِي الْيَوْمِ الثَّامِنِ، وَإِسْحَاقُ وَلَدَ يَعْقُوبَ وَيَعْقُوبُ وَلَدَ رُؤُسَاءَ الْآبَاءِ الْإِسْنِيِّ عَشَرَ.<sup>9</sup> وَرُؤُسَاءُ الْآبَاءِ حَسَدُوا يُوسُفَ وَتَابَعُوهُ إِلَى مِصْرَ، وَكَانَ اللَّهُ مَعَهُ<sup>10</sup> وَأَنْقَذَهُ مِنْ جَمِيعِ ضِيقَاتِهِ وَأَعْطَاهُ نِعْمَةً وَحُكْمَةً أَمَامَ فِرْعَوْنَ، مَلِكِ مِصْرَ، فَأَقَامَهُ مُدَبِّرًا عَلَى مِصْرَ وَعَلَى كُلِّ بَيْتِهِ.

<sup>11</sup> ثُمَّ أَتَى جُوعٌ عَلَى كُلِّ أَرْضٍ مِصْرَ وَكِنْعَانَ وَضِيقٌ عَظِيمٌ فَكَانَ آبَاؤُنَا لَا يَجِدُونَ قُوَّةً.<sup>12</sup> وَلَمَّا سَمِعَ يَعْقُوبُ أَنَّ فِي مِصْرَ قَمْحًا أَرْسَلَ آبَاءَنَا أَوَّلَ مَرَّةٍ،<sup>13</sup> وَفِي الْمَرَّةِ الثَّانِيَةِ اسْتَعْرِفَ يُوسُفَ إِلَى إِخْوَتِهِ وَاسْتَعْلَتْ عَشِيرَةُ يُوسُفَ لِفِرْعَوْنَ.<sup>14</sup> فَأَرْسَلَ يُوسُفَ وَاسْتَدْعَى أَبَاهُ يَعْقُوبَ وَجَمِيعَ عَشِيرَتِهِ، خَمْسَةَ وَسَبْعِينَ نَفْسًا.<sup>15</sup> فَتَرَلَّ يَعْقُوبُ إِلَى مِصْرَ وَهَاتَ هُوَ وَآبَاؤُنَا<sup>16</sup> وَنُقِلُوا إِلَى شَكِيمَ وَوَضِعُوا فِي الْقَبْرِ الَّذِي اشْتَرَاهُ إِبْرَاهِيمَ بِنَمْنٍ فَصَّةٍ مِنْ بَنِي حَمُورَ أَبِي شَكِيمَ.<sup>17</sup> وَكَمَا كَانَ يَقْرُبُ وَقْتُ الْمَوْعِدِ الَّذِي أَقْسَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ لِإِبْرَاهِيمَ كَانَ الشَّعْبُ يَنْمُو وَيَكْثُرُ فِي مِصْرَ<sup>18</sup> إِلَى أَنْ قَامَ مَلِكٌ آخَرُ لَمْ يَكُنْ يَعْرِفُ يُوسُفَ.<sup>19</sup> فَاخْتَالَ هَذَا عَلَى جَنَسِنَا وَأَسَاءَ إِلَى آبَائِنَا حَتَّى جَعَلُوا أَطْفَالَهُمْ مَتَبُودِينَ لِكَيْ لَا يَعِيشُوا.

<sup>20</sup> وَفِي ذَلِكَ الْوَقْتِ وَلَدَ مُوسَى، وَكَانَ جَمِيلًا جَدًّا، قَرَّبِي هَذَا ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ فِي بَيْتِ أَبِيهِ.<sup>21</sup> وَلَمَّا بُدِّدَ اتَّخَذَتْهُ ابْنَةً فِرْعَوْنَ وَرَبَّتْهُ لِنَفْسِهَا ابْنًا.<sup>22</sup> فَتَهَدَّبَ مُوسَى بِكُلِّ حُكْمَةِ الْمِصْرِيِّينَ وَكَانَ مُقْتَدِرًا فِي الْأَقْوَالِ وَالْأَعْمَالِ.<sup>23</sup> وَلَمَّا كَمَلَتْ لَهُ مُدَّةُ أَرْبَعِينَ سَنَةً حَظَرَ عَلَى بَالِهِ أَنْ يَفْقِدَ

نمی‌شناخت برخاست.<sup>19</sup> او با قوم ما حيله نموده، اجداد ما را ذلیل ساخت تا اولاد خود را بیرون انداختند تا زیست نکنند.

<sup>20</sup> در آن وقت موسی تولّد یافت و بغایت جمیل بوده، مدّت سه ماه در خانه پدر خود پرورش یافت.<sup>21</sup> و چون او را بیرون افکندند، دختر فرعون او را برداشته، برای خود به فرزندی تربیت نمود.<sup>22</sup> و موسی در تمامی حکمت اهل مصر تربیت یافته، در قول و فعل قوی گشت.<sup>23</sup> چون چهل سال از عمر وی سپری گشت، به خاطرش رسید که از برادران خود، خاندان اسرائیل تقدّم نماید.<sup>24</sup> و چون یکی را مظلوم دید او را حمایت نمود و انتقام آن عاجز را کشیده، آن مصری را بکشت.<sup>25</sup> پس گمان برد که برادرانش خواهند فهمید که خدا به دست او ایشان را نجات خواهد داد. اما نفهمیدند.<sup>26</sup> و در فردای آن روز خود را به دو نفر از ایشان که منازعه می‌نمودند، ظاهر کرد و خواست مابین ایشان مصالحه دهد. پس گفت: ای مردان، شما برادر می‌باشید. به یکدیگر چرا ظلم می‌کنید؟<sup>27</sup> آنگاه آنکه بر همسایه خود تعدّی می‌نمود، او را ردّ کرده، گفت: که تو را بر ما حاکم و داور ساخت؟ آیا می‌خواهی مرا بکشی چنانکه آن مصری را دیروز کشتی؟<sup>29</sup> پس موسی از این سخن فرار کرده، در زمین مدیان غربت اختیار کرد و در آنجا دو پسر آورد.

<sup>30</sup> و چون چهل سال گذشت، در بیابان کوه سینا، فرشته خداوند در شعله آتش از بوته به وی ظاهر شد.<sup>31</sup> موسی چون این را دید از آن رؤیا در عجب شد و چون نزدیک می‌آمد تا نظر کند، خطاب از خداوند به وی رسید<sup>32</sup> که: منم خدای پدرانت، خدای ابراهیم و خدای اسحاق و خدای یعقوب. آنگاه موسی به لرزه درآمده، جسارت نکرد که نظر کند.<sup>33</sup> خداوند به وی گفت: نعلین از پایهایت بیرون کن زیرا جایی که در آن ایستاده‌ای، زمین مقدّس است.<sup>34</sup> همانا مشقّت قوم خود را که در مصرند دیدم و ناله ایشان را شنیدم و برای رهاییشان نزول فرمودم. الحال بیا تا تو را به مصر فرستم.

<sup>35</sup> همان موسی را که ردّ کرده، گفتند: که تو را حاکم و داور ساخت؟ خدا حاکم و نجات‌دهنده مقرر فرموده، به دست فرشته‌ای که در بوته بر وی ظاهر شد،

اِحْوَتَهُ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ.<sup>24</sup> وَإِذْ رَأَى وَاحِدًا مَظْلُومًا حَامِيَ عَنْهُ وَأَنْصَفَ الْمَظْلُوبَ إِذْ قَتَلَ الْمِصْرِيَّ.<sup>25</sup> فَطَلَّ أَنْ إِخْوَتُهُ يَفْهَمُونَ أَنَّ اللَّهَ عَلَى يَدَيْهِ يُعْطِيهِمْ نَجَاةً، وَأَمَّا هُمْ فَلَمْ يَفْهَمُوا.<sup>26</sup> وَفِي الْيَوْمِ الثَّانِي طَهَّرَ لَهُمْ وَهُمْ يَتَخَصَّمُونَ فَسَاقَهُمْ إِلَى السَّلَامَةِ قَائِلًا: أَتَيْهَا الرَّجُلُ، أَنْتُمْ إِخْوَةُ، لِمَاذَا تَطْلِمُونَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا؟<sup>27</sup> قَالِذِي كَانَ يَطْلِمُ قَرِيْبَهُ دَفَعَهُ قَائِلًا: مَنْ أَقَامَكَ رَئِيسًا وَقَاضِيًا عَلَيْنَا؟<sup>28</sup> أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ أَمْسَ الْمِصْرِيَّ؟<sup>29</sup> فَهَرَبَ مُوسَى بِسَبَبِ هَذِهِ الْكَلِمَةِ وَصَارَ غَرِيبًا فِي أَرْضِ مَدْيَانَ حَيْثُ وَلَدَ اثْنَيْنِ.

<sup>30</sup> وَلَمَّا كَمَلَتْ أَرْبَعُونَ سَنَةً طَهَّرَ لَهُ مَلَاكُ الرَّبِّ فِي بَرِّيَّةِ جَبَلٍ سَيْنَاءَ فِي لَهْيَبٍ تَارٍ عَلَيْنَهُ.<sup>31</sup> فَلَمَّا رَأَى مُوسَى ذَلِكَ تَعَجَّبَ مِنَ الْمَنْظَرِ، وَفِيمَا هُوَ يَتَقَدَّمُ لِيَتَطَلَّعَ صَارَ إِلَيْهِ صَوْتُ الرَّبِّ: <sup>32</sup> "أَنَا إِلَهُ آبَائِكَ، إِلَهُ إِبْرَاهِيمَ وَإِلَهُ إِسْحَاقَ وَإِلَهُ يَعْقُوبَ". فَارْتَدَّ مُوسَى وَلَمْ يَجْسُرْ أَنْ يَتَطَلَّعَ.<sup>33</sup> فَقَالَ لَهُ الرَّبُّ: "أَخْلَعْ نَعْلَ رَجُلِكَ لِأَنَّ الْمَوْضِعَ الَّذِي أَنْتَ وَاقِفٌ عَلَيْهِ أَرْضٌ مُقَدَّسَةٌ."<sup>34</sup> إِنِّي رَأَيْتُ مَسَقَّةَ سَعْيِي الَّذِينَ فِي مِصْرَ وَسَمِعْتُ أَسْنَتَهُمْ وَنَزَلْتُ لِأُنْقِذَهُمْ، فَهَلُمَّ الْآنَ أَرْسِلْكَ إِلَيَّ مِصْرَ.

<sup>35</sup> هَذَا مُوسَى الَّذِي أَنْكَرُوهُ قَائِلِينَ: "مَنْ أَقَامَكَ رَئِيسًا وَقَاضِيًا؟" هَذَا أَرْسَلَهُ اللَّهُ رَئِيسًا وَقَادِيًا بِيَدِ الْمَلَاكِ الَّذِي طَهَّرَ لَهُ فِي الْعُلَيْقَةِ.<sup>36</sup> هَذَا أَخْرَجَهُمْ صَانِعًا عَجَائِبٍ وَأَيَاتٍ فِي أَرْضِ مِصْرَ وَفِي الْبَحْرِ الْأَحْمَرِ وَفِي الْبَرِّيَّةِ أَرْبَعِينَ سَنَةً.

<sup>37</sup> هَذَا هُوَ مُوسَى الَّذِي قَالَ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: "تَبَيَّنْ مِثْلِي سَتُعَيِّمُ لَكُمْ الرَّبَّ إِلَهُكُمْ مِنْ إِخْوَتِكُمْ، لَهُ تَسْمَعُونَ".<sup>38</sup> هَذَا هُوَ الَّذِي كَانَ فِي الْكَنِيسَةِ فِي الْبَرِّيَّةِ مَعَ الْمَلَاكِ الَّذِي كَانَ يُكَلِّمُهُ فِي جَبَلِ سَيْنَاءَ وَمَعَ آبَائِنَا، الَّذِي قِيلَ أَفْوَالًا حَبَّةً لِيُعْطِيَنَا إِبْرَاهِيمَ،<sup>39</sup> الَّذِي لَمْ يَسْأَلْ آبَاؤُنَا أَنْ يَكُونُوا طَائِعِينَ لَهُ بَلْ دَفَعُوهُ وَرَجَعُوا يَقُولُهُمْ إِلَى مِصْرَ قَائِلِينَ لِهَارُونَ: "اعْمَلْ لَنَا إِلَهَةً تَقْدِّمُ أَمَامَنَا، لِأَنَّ هَذَا مُوسَى الَّذِي أَخْرَجَنَا مِنْ أَرْضِ مِصْرَ لَا نَعْلَمُ مَاذَا أَصَابَهُ".<sup>40</sup> فَعَمِلُوا عَجَلًا فِي تِلْكَ الْأَيَّامِ وَأَضَعُوا ذَبِيحَةً لِلصَّيْمِ وَفَرَحُوا بِأَعْمَالِ أَيْدِيهِمْ.<sup>42</sup> فَرَجَعَ اللَّهُ وَأَسْلَمَهُمْ لِيَعْبُدُوا جَنْدَ السَّمَاءِ كَمَا هُوَ مَكْتُوبٌ فِي كِتَابِ الْأَنْبِيَاءِ: "هَلْ قَرَّبْتُمْ لِي ذَبَائِحَ وَقَرَّبِينَ أَرْبَعِينَ سَنَةً فِي الْبَرِّيَّةِ، يَا بَيْتَ إِسْرَائِيلَ؟<sup>43</sup> بَلْ حَمَلْتُمْ حِمَّةَ مُوْلُوكَ وَجَمَّ إِلَهُكُمْ رَمَقًا، التَّمَاثِيلَ الَّتِي صَنَعْتُمُوهَا، لِتَسْجُدُوا لَهَا، فَأَنْقَلَبَكُمْ

فرستاد.<sup>36</sup> او با معجزات و آیاتی که مدّت چهل سال در زمین مصر و بحر فُلُزْم و صحرا به ظهور می‌آورد، ایشان را بیرون آورد.

<sup>37</sup> این همان موسی است که به بنی‌اسرائیل گفت: خدا نیای را مثل من از میان برادران شما برای شما مبعوث خواهد کرد. سخن او را بشنوید.<sup>38</sup> همین است آنکه در جماعت در صحرا با آن فرشته‌ای که در کوه سینا بدو سخن می‌گفت و با پدران ما بود و کلمات زنده را یافت تا به ما رساند،<sup>39</sup> که پدران ما نخواستند او را مطیع شوند بلکه او را ردّ کرده، دل‌های خود را به سوی مصر گردانیدند،<sup>40</sup> و به هارون گفتند: برای ما خدایان ساز که در پیش ما بخرامند زیرا این موسی که ما را از زمین مصر برآورد، نمی‌دانیم او را چه شده است.<sup>41</sup> پس در آن ایّام گوسالهای ساختند و بدان بت قربانی گذرانیده به اعمال دست‌های خود شادی کردند.<sup>42</sup> از این جهت خدا رو گردانیده، ایشان را واگذاشت تا جنود آسمان را پرستش نمایند، چنانکه در صحف انبیا نوشته شده است که: ای خاندان اسرائیل، آیا مدّت چهل سال در بیابان برای من قربانی‌ها و هدایا گذرانیدید؟<sup>43</sup> و خیمه ملوک و کوکبِ خدای خود رُمفان را برداشتید، یعنی اصنامی را که ساختید تا آنها را عبادت کنید. پس شما را بدان طرف بابل منتقل سازم.

<sup>44</sup> و خیمه شهادت با پدران ما در صحرا بود چنانکه امر فرموده، به موسی گفت، آن را مطابق نمونه‌ای که دیده‌ای بساز.<sup>45</sup> و آن را اجداد ما یافته، همراه یوشع درآوردند به ملک امت‌هایی که خدا آنها را از پیش روی پدران ما بیرون افکند تا ایام داود.<sup>46</sup> که او در حضور خدا مستفیض گشت و درخواست نمود که خود مسکنی برای خدای یعقوب پیدا نماید.<sup>47</sup> اما سلیمان برای او خانه‌ای بساخت.<sup>48</sup> و لیکن حضرت اعلی در خانه‌های مصنوع دست‌ها ساکن نمی‌شود چنانکه نبی گفته است<sup>49</sup> که: خداوند می‌گوید آسمان کرسی من است و زمین پای‌انداز من. چه خانه‌ای برای من بنا می‌کنید و محل آرامیدن من کجاست؟<sup>50</sup> مگر دست من جمیع این چیزها را نیافرید؟

<sup>51</sup> ای گردنکشان که به دل و گوش نامختنید، شما پیوسته با روح‌القدس مقاومت می‌کنید، چنانکه پدران شما همچنین شما.<sup>52</sup> کیست از انبیا که پدران شما بدو

إِلَيَّ مَا وَرَاءَ بَابِلَ".

<sup>44</sup> وَأَمَّا خِيَمَةُ الشَّهَادَةِ فَكَانَتْ مَعَ آبَائِنَا فِي الْبَرِّيَّةِ كَمَا أَمَرَ الَّذِي كَلَّمَ مُوسَى أَنْ يَعْمَلَهَا عَلَى الْمِثَالِ الَّذِي كَانَ قَدْ رَأَى،<sup>45</sup> الَّتِي أَدْخَلَهَا أَيْضًا آبَاؤُنَا إِذْ تَخَلَّفُوا عَلَيْهَا مَعَ يَسُوعَ فِي مُلْكِ الْأَمَمِ، الَّذِينَ طَرَدَهُمُ اللَّهُ مِنْ وَجْهِ آبَائِنَا، إِلَى أَيَّامِ دَاوُدَ،<sup>46</sup> الَّذِي وَجَدَ نِعْمَةً أَمَامَ اللَّهِ، وَالتَّمَسَّ أَنْ يَجِدَ مَسْكَنًا لِلَّهِ يَعْقُوبَ،<sup>47</sup> وَلَكِنَّ سُلَيْمَانَ بَنَى لَهُ بَيْتًا. لَكِنَّ الْعَلِيِّ لَا يَسْكُنُ فِي هَيْكَلٍ مَصْنُوعَةٍ بِالْأَيْدِي، كَمَا يَقُولُ النَّبِيُّ: "السَّمَاءُ كُرْسِيُّ لِي وَالْأَرْضُ مَوْطِئُ لِقَدَمَيَّ. أَيَّ بَيْتٍ تَبْنُونَ لِي، يَقُولُ الرَّبُّ، وَأَيُّ هُوَ مَكَانٌ رَاحَتِي؟<sup>50</sup> أَلَيْسَتْ يَدِي صَنَعَتْ هَذِهِ الْأَشْيَاءَ كُلَّهَا؟"

<sup>51</sup> يَا فُتْسَاةَ الرِّقَابِ وَغَيْرَ الْمَخْتُونِينَ بِالْقُلُوبِ وَالْآدَانِ، أَنْتُمْ دَائِمًا تُقَاوِمُونَ الرُّوحَ الْقُدُسَ، كَمَا كَانَ آبَاؤُكُمْ كَذَلِكَ أَنْتُمْ.<sup>52</sup> أَيُّ الْأَنْبِيَاءِ لَمْ يَصْطَهَرُوا آبَاؤُكُمْ؟ وَقَدْ قَتَلُوا الَّذِينَ سَبَقُوا قَاتِلُوا بِمَجْيِئِ الْبَارِ الَّذِي أَنْتُمْ الْآنَ صِرْتُمْ مُسْلِمِيهِ وَقَاتِلِيهِ،<sup>53</sup> الَّذِينَ أَحَدْتُمْ التَّامُوسَ بِتَرْتِيبِ مَلَائِكَةِ وَلَمْ تَحْقُطُوهُ.

### استشهاد استفانوس

<sup>54</sup> فَلَمَّا سَمِعُوا هَذَا خَنَفُوا يَقْلُوبُهُمْ وَصَرُّوا بِأَسْنَانِهِمْ عَلَيْهِ.<sup>55</sup> وَأَمَّا هُوَ فَسَخَّصَ إِلَى السَّمَاءِ وَهُوَ مُمْتَلِئٌ مِنَ الرُّوحِ الْقُدُسِ فَرَأَى مَجْدَ اللَّهِ وَيَسُوعَ قَائِمًا عَنْ يَمِينِ اللَّهِ،<sup>56</sup> فَقَالَ: هَا أَنَا أَنْظُرُ السَّمَاوَاتِ مَفْتُوحَةً وَابْنَ الْإِنْسَانِ قَائِمًا عَنْ يَمِينِ اللَّهِ.<sup>57</sup> فَصَاحُوا بِصَوْتٍ عَظِيمٍ وَسَدُّوا أَدَانَهُمْ وَهَجَمُوا عَلَيْهِ بِنَفْسٍ وَاحِدَةٍ،<sup>58</sup> وَأَخْرَجُوهُ خَارِجَ الْمَدِينَةِ وَرَجَمُوهُ. وَالشُّهُودُ خَلَعُوا ثِيَابَهُمْ عِنْدَ رِجْلَيْ سَابِّ يُقَالُ لَهُ سَاوُلُ.<sup>59</sup> فَكَانُوا يَرْجُمُونَ اسْتِيقَاوُسَ وَهُوَ يَدْعُو وَيَقُولُ: أَيُّهَا الرَّبُّ يَسُوعُ، اقْبَلْ رُوحِي. ثُمَّ جَنَأَ عَلَى رُكْبَتَيْهِ وَصَرَخَ بِصَوْتٍ عَظِيمٍ: يَا رَبُّ، لَا تُقِمَ لَهُمْ هَذِهِ الْحَطِيئَةَ. وَإِذْ قَالَ هَذَا رَقَدَ.

جفا نکردند؟ و آنانی را کشتند که از آمدن آن عادل‌ی که شما بالفعل تسلیم کنندگان و قاتلان او شدید، پیش‌اخبار نمودند.<sup>53</sup> شما که به توسط فرشتگان شریعت را یافته، آن را حفظ نکردید!

### شهادت استیفان

<sup>54</sup> چون این را شنیدند دل‌ریش شده، بر وی دندانهای خود را فشردند. <sup>55</sup> اما او از روح‌القدس پر بوده، به سوی آسمان نگرست و جلال خدا را دید و عیسی را بدست راست خدا ایستاده و گفت، <sup>56</sup> اینک: آسمان را گشاده، و پسر انسان را به دست راست خدا ایستاده می‌بینم. <sup>57</sup> آنگاه به آواز بلند فریاد برکشیدند و گوشهای خود را گرفته، به یکدل بر او حمله کردند، <sup>58</sup> و از شهر بیرون کشیده، سنگسارش کردند. و شاه‌دان، جامه‌های خود را نزد پایهای جوانی که سولس نام داشت گذاردند. <sup>59</sup> و چون استیفان را سنگسار می‌کردند، او دعا نموده، گفت: ای عیسی خداوند، روح مرا بپذیر. <sup>60</sup> پس زانو زده، به آواز بلند ندا در داد که: خداوندا، این گناه را بر اینها مگیر. این را گفت و خوابید.